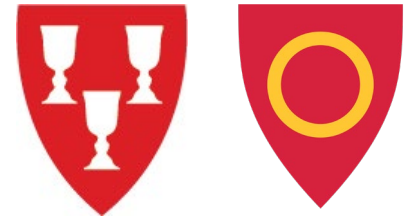

Kommuneadvokatkontoret for **Ringerike** og **Jevnaker**

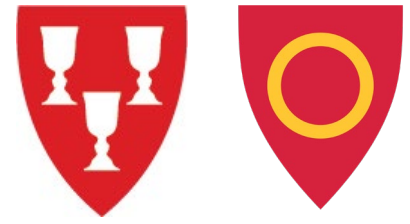
Etikk og antikorrupsjon i Ringerike kommune – folkevalgtopplæring 28.
september 2023

Kommuneadvokat Rune Erstad og advokat Siri van Kervel Røskaft

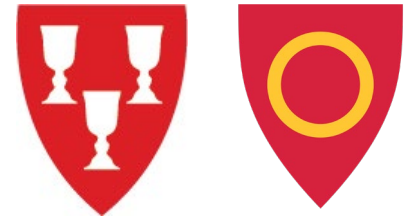

- Kommunens etiske retningslinjer – hjelp til å handle og velge riktig!
- Etikk innebærer å forholde seg redelig til et verdigrunnlag, både sitt eget og det verdigrunnlaget som gjelder i Ringerike kommune.
- Våre verdier er **NYSKAPENDE, ÆRLIG OG RESPEKTFULL**. Disse verdiene skal
- legges til grunn for handlinger som utføres av ansatte og folkevalgte i Ringerike kommune.
- De etiske retningslinjene gjelder for både folkevalgte og for alle ansatte i Ringerike kommune.

- Ansatte og folkevalgte skal til enhver tid følge gjeldende lov og regelverk, samt kommunens interne styrende dokumentasjon.
- Ansatte og folkevalgte som ikke følger gjeldende lov og regelverk svekker kommunens omdømme og tillit i befolkningen, og kan straffeforfølges.

- Alle ansatte og folkevalgte skal ha en årlig gjennomgang av kommunens etiske retningslinjer.
- Folkevalgte skal aktivt bidra til å identifisere og vurdere risikoen for korrupsjon og uetiske handlinger innenfor området demokrati og politiske prosesser, samt anbefale nødvendige tiltak for å forebygge, forhindre eller oppdage slike handlinger.

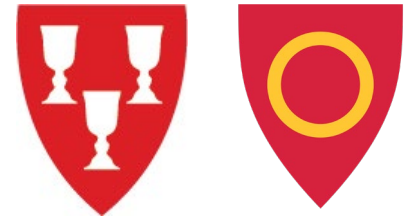
Case 1- møte med kommunens innbyggere

- Du sitter som kommunestyremedlem, og Hans Tastad er din nabo.
- Dere kommer i snakk over gjerdet en dag og Hans forteller deg at han har søkt kommunen om parkeringstillatelse for forflytningshemmede.
- Han har ikke hørt noe fra kommunen på flere måneder og er oppbrakt over saksbehandlingstiden.
- Han spør om du ikke kan ta dette opp med kommunedirektøren og samtidig legge inn et godt ord for han.
- Hvordan vil du håndtere dette?

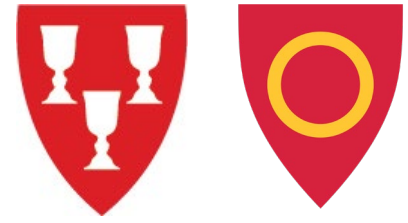
Case 1 – momenter som bør vektlegges

- Kommunedirektøren handler på bakgrunn av vedtak fattet i politiske organer åpne for offentligheten. En direktehenvendelse fra politikere vil bryte med offentlighetsprinsippet.
- Likebehandlingsprinsippet blir brutt dersom en søknad blir prioritert foran andre.
- Politiske organer skal kunne stille spørsmål med kommunens saksbehandlingstid eller lignende, men enkeltpolitikere kan ikke gå inn i enkeltsaker som er tillagt administrasjonen gjennom delegeringsreglementet.
- Konkret i forhold til parkeringstillatelse for forflytningshemmende er det administrasjonen som fatter vedtak - kommunens klagenemd er endelig klageinstans. Et slikt vedtak vil bli politisk behandlet i siste instans.

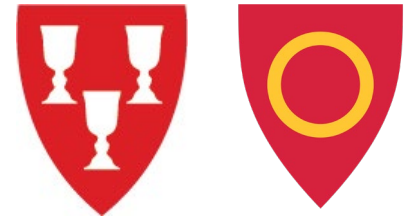
Case 2 – arbeidsgiveransvaret

- Du blir kontaktet av en ansatt på en av kommunens institusjoner. Vedkommende ber om å få være anonym.
- Personen forteller om betydelig mobbing av ansatte som skaper frykt og sykemeldinger.
- Det er et så dårlig arbeidsmiljø at dette nå også går ut over tjenestetilbudet og brukerne.
- Vedkommende sier at forholdet er tatt opp med nærmeste leder som ikke synes å bry seg.
- Det som blir fortalt kan tyde på mulige brudd på arbeidsmiljøloven og helse- og omsorgslovgivningen.
- Hvordan vil du håndtere dette?

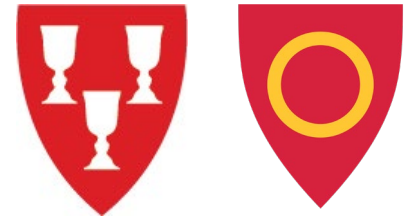
Case 2 – momenter som bør vektlegges

- Dilemma er politikernes ombudsrolle opp mot kommunedirektørens arbeidsgiveransvar.
- Kommuneloven § 13-1 syvende ledd: «*Kommunedirektøren har det løpende personalansvaret for den enkelte, inkludert ansettelse, oppsigelse, suspensjon, avskjed og andre tjenstlige reaksjoner, hvis ikke noe annet er fastsatt i lov.*» En politiker bør derfor være varsom med å blande seg inn i arbeidsgiveransvaret.
- Ombudsrollen kan ivaretas gjennom politiske organer ved å kontrollere arbeidsmiljøet, for eksempel ved at et politisk organ anmoder kontrollutvalget om å foreta en arbeidsmiljøkartlegging.
- Ved slike henvendelse bør vedkommende oppfordres til å redegjøre for varslingsinstituttet og anmode den ansatte til å varsle internt gjennom kommunens retningslinjer for varsling.
- Kommunens varslingssekretariat skal ivareta det vern en ansatt varsler har etter arbeidsmiljøloven, eksempelvis mot represalier fra arbeidsgiver.

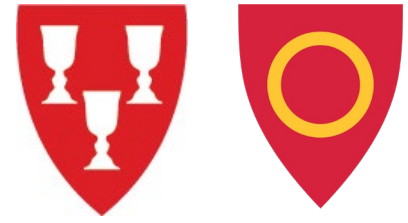
Case 3 – gjenytelser

- Du sitter som medlem i HMA og blir som følge av din ombudsrolle bedt om å komme å holde ett innlegg for en større næringsaktør i Hønefoss.
- Du takker ja til dette – du er jo fersk i politikken og tenker at dette er en glimrende måte å få «vist deg frem litt» på. Kanskje kommer Ringblad også?
- Som takk for det flotte innlegget ditt får du et flaxlodd og en karaffel fra Hadeland glassverk. Prislappen står fortsatt på karaffelen og det viser seg at den koster 1250 kr.
- Hva gjør du nå?

Case 3 – momenter som bør vektlegges

- De etiske retningslinjene punkt 6. Fordeler og gaver i tjenesten.
- Karaffelen har en verdi som ikke kan betegnes som ubetydelig?
- I utgangspunktet uproblematisk å motta flaxlodd, men hva hvis du vinner 1 million?!

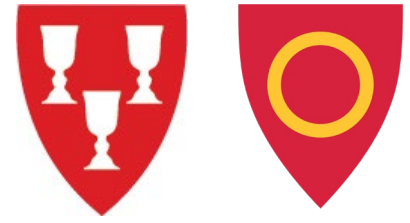

Hva betyr egentlig dette for dere folkevalgte?

- Høy etisk standard
- Unngå å komme i en situasjon hvor det blir stilt spørsmål om deres «etikk og moral»
- Praktiserer åpenhet rundt forvaltning av våre tjenester.

Kommuneadvokatkontoret for **Ringerike** og **Jevnaker**

